

کاریکاتر و جره کانی تری هونهری شه وه کاری له ژنامه گهریدا بهشی (2) ...هه ندرن خشناو

بـجـگـه له کاریکاتـر ژنامه گهری پشت به جـره کانی تری شه وه کاریش ده به سـتـت، وه کو وـلـنه و پـسـتـر و وـلـنه ی هاو پـچ یان باکـگـراوند، ئـم جـرانهـش زـرجار له گـه کاریکاتـردا به یه کـده گـن له ناوه ژکه گاـته جاـیه کانیاندا، که زـرجار ته کنیکه کانی کاریکاتـر به کاردـنن له جـبهـجـکردنیاندا، یان ناوه ژکه کی کـمـیدیا نه چاره سـر ده کـن که وایان لـده کات تا اده یه کی زـر به کاریکاتـر بـچن. نزیکترینیان له کاریکاتـر پـسـتـره کاتـک که هـگـزی کـمـیدیای تـدابـت، بـیه له پـسـتـره وه ده سـت پـده کـین.

1- کاریکاتـر و پـسـتـر:

بـچی کرداری په نابردنی پـسـتـر بـ کاریکاتـرمان هاو ته ریب نه کرد له گـه کرداری په نابردنی کاریکاتـر بـ پـسـتـر، ئـم په نابردنه مان ناوـلـنا که وـتـنه (ته هـی) پـسـتـره وه، چونکه کاریکاتـر هونه رکی ره خـنه گـری گاـته جاـه یان کـمـیدیا ییه، ئـم مهـش جیا کاریه که یه تی، له حاـه تی بـبه شی له گاـته جاـیی و کـمـیدیا پـناسـه ی ئـم دامیه تی کاریکاتـری له ده سـتـده دات، له هـمان کاتدا سـر به هونه ری پـسـتـریش نیه، کاریگه ری داو کـراو به ده سـت نا هـنـت له کاریکاتـردا، و ئـمانـجه داوا کـراوه کانیـش جـبهـجـناکات له پـسـتـردا، به مهـش زـرک له تواناکانی له ده سـتـده دات بـ ئـوه ی بـته نیگار کی کاریکاتـری سـرکه و توو یان پـسـتـر کی سـرکه و توو، زـرترین ئـوانه ی ده که و نه ئـم ته هـوه هونه رمه ندانی کاریکاتـری سیاسین، کاریکاتـری سیاسی خواست کی به رزی هـیه بـ به ده سـتـه نانی بانگـهـشت و هاندان، ئـمانـیش خـهـسـه تـکن له خـهـسـه ته سـره کیه کانی پـسـتـر، زـده یـیکـردنـیش له هـوـدان بـ ده سـتـکه و تنی یه کـک له م دووانه، وا له کاریکاتـری سـته که ده کات له ده سـتـدانی گاـته جاـی له نیگاره کاریکاتـری که یـدا له بیر بـته وه، سـره ای به کاره نانی ستایلی زـده یـیکـردنی کاریکاتـری، زـرجاریش ئـم نیگارانه هـر به و سـکـچه سـره تایانـه وه ده چن که هونه رمه ند ده خـاته سـر کاغـر، وه کو هـلـکاریه کی ئـو

پښتو ته ده په وخت جبهه جلی بکات، به نام به هیچ شوه په که له
شوه کان به پښتو ناچت، به شوه که تاییه که لای خه کی
ناسراوه، که پوښته وا درچت، چونکه پښتو بجه که له
هغه زه کانی بانگه شتکردن و هاندان، پوښتی به هغه زه گرنکی تر
هیه وه کو هاوسه نگی، که دابه شکردن کی نمونه یی ب هغه زه کانی
پښتو ته که به دیدن لست له سر ووپه ی کاغه زه که، ههروها هه بزاردن
هنگ و هه گونجاوه کان و پښتو شختنی هغه زه بنه هتیه کان له
هغه زه لوه کییه کان، و رځختنی هه موو هم هغه زانه به پښی
گرنکیان، زرجاریش پښتو نامانج کی دیاریکراوی خه هیه،
پښتو شانه یی بابه ته که شانه یی کی دیاریکراوه، پښتو
بازرگانیش بابه ته که کایه کی دیاریکراوه، پښتو سیاسیش
ههروها بانگه شت ب بزارده په یان حزب لک یان که مه په کی
دیاریکراو، یان ب که شه په کی دیاریکراو دکات، کات لک زربه یی
نیگار ه بزر بووانه یی نوان کاریکاتر و پښتو به شنه لم
سپه تانه، به په پوښته له سر کاریکاتر یست پښتو هیه نیگار ه که
پیشانی جه ماوهر بدات، به دواي که میدیاوه بگه ت تیدا، هغه وون
بوو ههوا باشتروایه نیگار ه که له هره شیفی تاییه تی خه به ههوه،
و هغه رئاو ته خوازی دروستکردنی پښتو ریشه، ههوا ده بت هه و بدات
پښتو لک به مانای وشه جبهه جلی بکات، پانهریش ب هم قسانه
هوه په که ز لک له هونه رمه ندانی کاریکاتر سواری هسپی سیاست
ده بن، به به هوه بتوانن دهستم یی بکن ب هونه ره کیان، به په
ده گنه هوه شو هیه که پښتو هیان ب ده کن، نه هوه شو هیه که
مه به ستیانه بیگه ن، هه به ته هه مش به مانای نه بوونی هه و لژی نیه
لره و له و، ز لک له نیگارانه بیر که په کی چاک و به شوه په کی
سهر که وتوو جبهه جلی کراون، که په یوه ستن به ژماره په که له
هونه رمه ندانی خاوهن هه موونی گه وره و شاره زایی به زر.

له وانه په هه ند لک نا هزایی ده رب لک له دیدگای هوه که هاوسه نگی
هونه ری له کاریکاتریشدا بوونی هیه، له لایه نه شه وه له سر هه قن،
به نام هاوسه نگی هونه ری له کاریکاتر دا هاوسه نگیه کی کلاسیکیانه یی
ساده یی، دابه شکردن کی دادوهرانه ب هغه زه کان و دروستکردنی
هاوسه نگیه کی چوارینه ب نیگار ه که به سه، هه مش هاوسه نگی هه موو
نیگار ه شوه کارییه کانه، که چی هاوسه نگی له پښتو ردا نا هه و
پوښتی به خو ندنه وه په کی پښتو شخته هیه، زرجاریش هم هاوسه نگیه
چوارینه کلاسیکیه که هاوسه نگیه کی شیاو نابت ب ز لک له
پښتو رکان، به هوه نه چینه ن و ورده کارییه کانه وه نمونه په که
ده هه نینه وه ب روونکردنه وه مه به سته که مان، ب نمونه له و نه په کی
کاریکاتریدا بوونی دهق (توانج) له ن و چوارچیه وه و نه که دا یان له

ژړه وهی له هیچ ناگډت، نه گهر کاریگریشی هه بټت هوا زړ گرنگ نابټت، بهام به نمونه له پټسترکی شانیدا، نه گهر ناوی شانگریه که له شوښکی دیار و بهرچاو نه بټت، هوا بینر گوما ده کات، یان گواستنه وهی ناوی پاوهوانه که به ژړه وهی پټستره که، له حاتکی دیکه دا ناوی پاوهوانه که نه گهر نه ستړه یه کی ناسراو بټت به نمونه (سعاد حسنی) ده توانټت له سهره وهی ناوی فیلمه سینهمایه که وه به فټنتکی دیار و پیتی گه وره وه بنووسرت وه کو (سوعاد حوسنی له فیلمی ...)، بهام نه گهر نه کتړه که نه ناسراو و تازه پټگیشوو بوو، هوا نابیت فټکس بخرټته سهر ناویه وه و ناوی بکه وټته پټش ناوی شانگریه که وه یان فیلمه که وه، هه مان شت سه باره ت به ناوی نووسهر و دهره نره وه، له حاتتی تر دا پټستر پټت به ه گزه کانی شوکاریه وه ده به ستټت، چونکه مه به سته که زیاتر ده پټکن، لهوانه شه ده قی نه ده بی پټش شوکاریه وه بخات، لهوانه یه نه مه زیاتر خزمه تی مه به ست و ئامانجه که بکات، و چه ندین نمونه ی تریش. نهو شته ش بایه خکی تایبه تی نیه له کاریکاتټردا.